

VRIENDENLOTERIJ EN
HET CONCERTGEBOUW

Het concert dat u vandaag bezoekt is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer. Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor de VriendenLoterij ZomerConcerten en kunnen met voorrang bestellen. Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© Eduardus Lee

luister
relax
geniet

classicnl
non-stop de mooiste
klassieke muziek voor iedereen
dab+ | app | kabel | classic.nl

VRIENDENLOTERIJ
ZOMER
CONCERTEN

Zaterdag 5 augustus 2023
Grote Zaal 20.00 uur

Württembergisches Kammerorchester Heilbronn
Case Scaglione, dirigent
Hannes Minnaar, piano

Othmar Schoeck 1886-1957
Sommernacht, op. 58 (1945)

Wolfgang Amadeus Mozart 1756-1791
Pianoconcert nr. 17 in G, KV 453 (1784)
Allegro - Presto
Andante
Allegretto

PAUZE

Franz Schubert 1797-1828
Symfonie nr. 5 in Bes, D 485 (1816)
Allegro
Andante con moto
Menuetto: Allegro molto
Allegro vivace

ZOMERCONCERTEN.NL

HET
CONCERT
GEBOUW

TOELICHTING

Othmar Schoeck is geen gangbare naam op concertprogramma's. In zijn tijd was hij vooral bekend vanwege zijn liederen en opera's, gecomponeerd in laatromantische stijl. De Zwitserse componist schreef echter ook diverse instrumentale werken, die tegenwoordig juist vaker worden uitgevoerd dan zijn vocale muziek. Schoeck componeerde *Sommernacht*, op. 58, een 'pastoraal intermezzo voor strijkorkest', in de lente van 1945, vlak na de Tweede Wereldoorlog. Het symfonisch gedicht (een orkestraal werk gebaseerd op een buitenmuzikale bron) was een opdrachtwerk voor het Berner Symphonieorchester en werd in december 1945 in première gebracht. Het was geïnspireerd door het gelijknamige gedicht van Gottfried Keller, dat vertelt over een oud gebruik waarbij de jongemannen van een dorp 's avonds helpen bij het oogsten van het veld van weduwen of wezen die het werk niet zelf kunnen doen. In Schoecks *Sommernacht* hoor je als het ware de glinsterende vuurvliegjes, het geschitter van bewegende zeisen, het getjirp van krekels en het vrolijke gezang van de boeren.

Voor een goede pianoleerling

Wolfgang Amadeus Mozart verhuisde in 1781 naar Wenen en was in de jaren daarop zeer productief en succesvol. Hij gaf vele concerten, waar hij een groot aantal nieuwe werken voor maakte, maar hij componeerde ook stukken voor enkele leerlingen. Zo was het *Zeventiende pianoconcert in G*, KV 453 op het lijf geschreven van Barbara (ook wel 'Babette') von Ployer, de dochter van een gezant van het Salzburgse hof. Net als de

andere pianoconcerten uit 1784 kreeg dit concert een uitgebreide blazerssectie: een fluit, twee hobo's, twee fagotten en twee hoorns. Mozart realiseerde zo niet alleen nieuwe klankkleuren, maar gaf de blazers ook een grotere rol en liet ze met de solist in dialoog gaan. Verder is opmerkelijk dat Mozart voor het eerste én tweede deel twee cadensen (een onbegeleide, virtuoze solo-passage) uitschreef om uit te kiezen. Volgens een anekdote werd de dansante melodie van het Allegretto gezongen door de spreeuw die Mozart als huisdier hield.

Schuberts 'kleinste' symfonie

Wat een verschil dertig jaar kan maken: sprak Mozart nog over zijn pianoconcerten uit 1784 als 'grand' vanwege de forse blazerssectie, Schuberts *Vijfde symfonie in Bes*, D 485 uit 1816 is zijn 'kleinste' symfonie – niet omdat deze wat kort zou zijn, maar omdat de in die tijd gebruikelijke klarinetten, trompetten, pauken en een extra fluit in de bezetting ontbreken. Anders dan zijn 'Tragische' *Vierde symfonie* van enkele maanden eerder creëerde Franz Schubert met zijn *Vijfde symfonie* een zangerig, helder en sprankelend werk à la Mozart – die door Schubert werd aanbeiden. Het werk werd al snel uitgevoerd tijdens een besloten huisconcert van Otto Hatwig, een prominente violist in wiens amateur-orkest Schubert altviool speelde. De eerste publieke uitvoering, ook in Wenen, liet nog tot 1841 op zich wachten.

Anneloes Brand

BIOGRAFIE

Het **Württembergisches Kammerorchester Heilbronn** is een belangrijke culturele pijler in de deelstaat Baden-Württemberg, met eigen concertseries en gezamenlijke muziek-theaterproducties met het Theater Heilbronn. Daarnaast profileert het orkest zich met concerten in de rest van Duitsland en ver daarbuiten. Het kamerorkest is het levenswerk van Jörg Faerber, die het gezelschap in 1960 oprichtte en veertig jaar lang leidde. Vanaf 2002 zorgde Ruben Gazarian voor innovatieve (participatie)projecten en een verbreding van het repertoire. Die lijn wordt sinds 2018 voortgezet door de huidige chef-dirigent **Case Scaglione**. Hij is tevens chef bij het Orchestre national d'Île de France. Voordien was hij assistent-dirigent bij de New York Philharmonic. Als gastdirigent stond de Amerikaan onder meer voor het Hong Kong Philharmonic Orchestra en het NDR Elbphilharmonie Orchester. Recentelijk maakte hij zijn succesvolle debuut bij de Opéra national de Paris in Richard Strauss' *Elektra*.

Hannes Minnaar studeerde bij Jan Wijn aan het Conservatorium van Amsterdam en volgde daarnaast lessen bij onder anderen Alfred Brendel en Menahem Pressler. De pianist won in 2010 als eerste Nederlander een prijs bij de prestigieuze Koningin Elisabethwedstrijd. Hij ontving in 2011 een Fellowship van de Borletti-Buitoni Trust en in 2016 de Nederlandse Muziekprijs. Ook voor zijn cd's werd hij meermalen gelauwerd. Minnaar geeft recitals en treedt als solist met orkest op in heel Europa en daarbuiten. Tevens is hij een gepassioneerd kamermusicus, onder andere in het Van Baerle Trio.

SUMMARY

In 1945, Othmar Schoeck composed his *Sommernacht*, op. 58, inspired by Gottfried Keller's poem of the same name. The poem describes an old tradition in which the fields of widows and orphans were harvested by helpful young men on summer evenings. In *Sommernacht*, careful listeners will hear shimmering fireflies, rhythmically slicing scythes, crickets chirping and farmers singing cheerfully. In the 1780s, Wolfgang Amadeus Mozart was flourishing in Vienna. He not only performed his own works at numerous concerts, he also composed pieces for eager students. He wrote his *Seventeenth Piano Concerto in G major*, K 453, for one, Barbara von Ployer. And, like the other piano concertos Mozart composed in 1784, it has an extensive wind section, giving the piece some delightfully fresh timbres. Mozart also gave the winds a prominent role and had them engage in innovative musical dialogues with the soloist. Franz Schubert's *Fifth Symphony in B-flat major*, D 485 is his 'smallest' symphony – not in length, but in numbers. The piece doesn't have the clarinets, trumpets, timpani, or extra flute commonly in use at the time. That makes this clear and effervescent work reminiscent of Mozart, a composer Schubert adored.

Translation: Eileen Stevens

EN VERDER...

ZOMERCONCERTEN LIVE!

Geniet nog even na van het concert tijdens ZomerConcerten Live! Met vanavond een ontmoeting in de Spiegelzaal met dirigent Case Scaglione en pianist Hannes Minnaar. U bent van harte welkom.

QNTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concert-registraties en nog veel meer.

STEUN ONS

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later. concertgebouw.nl/steun-ons

CONCERTTIP

vr 25/08

20.00 uur
Grote Zaal

De Moldau van Smetana en Dvořák's Vioolconcert

'In dit repertoire is Špaček ongeëvenaard', schreef de pers over de veelgeprezen cd-opname van Dvořák's *Vioolconcert* door Josef Špaček. Hij voert dit romantische meesterwerk vanavond uit met het Residentie Orkest Den Haag. Meer aantrekkelijke Tsjechische volksmelodieën klinken in de lofzang op de Moldau uit Smetana's *Mijn vaderland*.

